

RECORDS DE PAU CASALS

Tots els conceptes essencials sobre la singularíssima personalitat musical i humana de Pau Casals, han estat, en el transcurs del temps, a bastament exposats i repetits en diverses formes i circumstàncies. Per tant, no pretenem ara incórrer en repeticions inútils. Prefereixo sentir, en el meu món interior, aquell escalf indefinible que dóna a les nostres potències l'omoció de la mort dels éssers que hem verament estimat. Pau Casals és un d'ells.

Des de quasi noi, he seguit de prop la seva carrera artística al nostre país i particularment a la ciutat de Barcelona. L'he oït amb el seu violoncel meravellós i únic; m'he passat llargues estones sentint-lo assajar amb la seva "Orquestra Pau Casals", amb un treball conscient i profundíssim, net de tota espectacularitat i vedettisme i únicament al servei de la veritat musical; però molt poques vegades havia tingut ocasió de tractar-lo personalment en la intimitat. Això s'esdevingué per primera vegada, un bell matí de l'estiu de 1955 a la seva residència de Prada, que duia per nom "El cant dels ocells". Jo anava acompanyat de la meua esposa i l'acollida que el gran mestre ens féu, fou d'una cordialitat emocionant. En realitat, ell comprengué que en la meua persona, era l'Orfeó Català qui el visitava i en tingué una visible joia. La nostra visita fou llarga; parlàrem de les nostres coses i amb generositat il·lusionada, el mestre ens féu oir al piano molts fragments del seu saborósíssim oratori d'"El Pessebre" llavors encara inèdit; ell s'hi complaïa i nosaltres, ja no cal dir-ho. De tant en tant tancava els ulls i es parava com en una meditació. Després d'aquesta dilatada audició, encara agafà el violoncel i amb el seu so ~~meravellós i únic~~, aureolat de vibracions insospitades, tocà aquella "Sarabanda" de Bach, que ell ha fet més immortal encara; i per acomiadar-nos "El cant dels ocells", que en la intimitat prenia

encara un nou sentit inanerable.

Algun temps després d'haver-se estrenat el famós oratori a Acapulco, anàrem a veure el mestre, aprofitant un dels Festivals de Prada, amb el llavors President de l'Orfeó Català, l'inoblidable Fèlix Millet, a qui jo havia suggerit de fer l'oferiment de la nostra entitat a Pau Casals per a cantar "El Pessebre" sota la seva direcció (1). Ell acollí la idea amb un gran entusiasme, i ens proposà de donar-ne la primera audició a Europa, a Assís, projecte que es féu realitat el 22 de setembre del 1962, i que es repetí dies més tard a Florència i dues vegades a Tolosa del Llenguadoc. Encara recordo l'encontre de l'Orfeó amb Casals en el primer assaig d'Assís en què l'emoció traïa les paraules que ens va dirigir. I al marge de les audicions de l'oratori a Tolosa, quedà també inesborrable el concert "a capella" de l'Orfeó ^{al} ~~El~~ Capitol de la mateixa ciutat, en el qual Pau Casals volgué cooperar clausurant-lo, voltat de tots els cantaires, amb la interpretació més intensa i emotiva, de Bach i de l'insubstituïble "Cant dels ocells", que jo, amb mà tremolosa, vaig tenir la sort de poder-li acompanyar. Vàrem reviure, en veritat, aquells moments que ja havíem fruit dins l'ambient sagrat de la basílica de Sant Francesc d'Assís.

Encara, el mestre Casals, ens dirigí personalment dues vegades més, "El Pessebre", el setembre de 1966 a l'històrica abadia de Sant Miquel de Cuixà.

Jo crec sincerament, que la primera ~~staquestesxxduxxaudicions~~ fou la millor, la més emotiva i enardidora de la vintena d'audicions en les quals ha pres part l'Orfeó Català. Pau Casals, en la seva direcció, estigué verament formidable, conduint-nos amb una energia i musicalitat prodigioses. Semblava

(1) L'Orfeó en l'època del seu fundador havia cantat sota la direcció de Pau Casals la Novena de Beethoven i fragments de "La Celestina" de Pedrell.

que ens dirigís un jove en plenitud de facultats.

L'Orfeó Català ha tingut l'honor de divulgar més que cap altra entitat coral, aquesta obra tan significativa de la nostra música. Al mestre Pau Casals ho devem. !Com li ho agraïm! Ell ha volgut revalorar la nostra entitat amb el seu prestigi incontestable. !Com contrasta aquest fet amb altres actituds de casa nostra!

Moltes coses voldria afegir, però no vull acabar sense referir-me als testimonis epistolars del mestre, que són prova de la seva bondat i que guardo com preuada relíquia.

Avui, en aquesta nova audició d'"El Pessebre", reviurem més que mai el seu esperit, que un solc tan profund ha deixat entre nosaltres.

LLUÍS MA MILLET

RECORDS DE PAU CASALS

Tots els conceptes essencials sobre la singularíssima personalitat musical i humana de Pau Casals, han estat, en el transcurs del temps, a bastament exposats i repetits en diverses formes i circumstàncies. Per tant, no pretenc ara incórrer en repeticions inútils. Prefereixo sentir, en el meu món interior, aquell escalf indefinible que dóna a les nostres potències l'emoció de la mort dels éssers que hem verament estimat. Pau Casals és un d'ells.

Des de quasi noi, he seguit de prop la seva carrera artística al nostre país i particularment a la ciutat de Barcelona. L'he oït amb el seu violoncel meravellós i únic; m'he passat llargues estones sentint-lo assajar amb la seva "Orquestra Pau Casals", amb un treball conscient i profundíssim, net de tota espectacularitat i vedetisme i únicament al servei de la veritat musical; però molt poques vegades havia tingut ocasió de tractar-lo personalment en la intimitat. Això s'esdevingué per primera vegada, un bell matí de l'estiu de 1955 a la seva residència de Prada, que duia per nom "El cant dels ocells". Jo anava acompanyat de la meva esposa i l'acollida que el gran mestre ens féu, fou d'una cordialitat emocionant. En realitat, ell comprengué que en la meva persona, era l'Orfeó Català qui el visitava i en tingué una visible joia. La nostra visita fou llarga; parlàrem de les nostres coses i amb generositat il·lusionada, el mestre ens féu oir al piano molts fragments del seu saborosíssim oratori d'"El Pessebre" llavors encara inèdit; ell s'hi complaïa i nosaltres, ja no cal dir-ho. De tant en tant tancava els ulls i es parava com en una meditació. Després d'aquesta dilatada audició, ~~en~~ agafà el violoncel i amb el seu so ~~meravellós i únic~~, aureolat de vibracions insospitades, tocà aquella "Sarabanda" de Bach, que ell ha fet més immortal encara; i per acomiadar-nos "El cant dels ocells", que en la intimitat prenia

que ens dirigís un jove en plenitud de facultats.

L'Orfeó Català ha tingut l'honor de divulgar més que cap altra entitat coral, aquesta obra tan significativa de la nostra música. Al mestre Pau Casals ho devem. !Com li ho agraïm! Ell ha volgut revalorar la nostra entitat amb el seu prestigi incontestable. !Com contrasta aquest fet amb altres actituds de casa nostra!

Moltes coses voldria afegir, però no vull acabar sense referir-me als testimonis epistolars del mestre, que són prova de la seva bondat i que guardo com preuada relíquia.

Avui, en aquesta nova audició d'"El Pessebre", reviuem més que mai el seu esperit, que un solc tan profund ha deixat entre nosaltres.

LLUÍS MA MILLET